

II Міжнародна науково-практична Інтернет-конференція СУЧАСНІ ДЕТЕРМІНАНТИ РОЗВИТКУ БІЗНЕС-ПРОЦЕСІВ В УКРАЇНІ

позицію як на внутрішньому, так і на зовнішньому ринку на основі забезпечення тривалої конкурентостійкості.

Література

1. Бугас В. В. Особливості інвестування в інтелектуальний капітал. – 2013. – N 2. – с. 132–135.
2. Манухіна М. Ю. Інтелектуальний капітал і його роль у формуванні інноваційної економічної системи / М. Ю. Манухіна // Вісник Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля. - 2016. - № 6. - С. 82-86. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VSUNU_2016_6_16.
3. Stewart T.A. Intellectual Capital. New Wealth of Organizations. N.Y., 1997. 182 p. 101

УДК 338.24:65.012.32

Бугас В.В., к.е.н., професор
Фаріон Н.О., аспірант
Київський національний університет
технологій та дизайну

КОРПОРАТИВНЕ УПРАВЛІННЯ ЯК СКЛАДОВА ЧАСТИНА МЕНЕДЖМЕНТУ

Метою дослідження є визначення, що є предметом вивчення корпоративного управління, а також знаходження відмінностей та спільних рис із загальним менеджментом.

Для узагальнення наукової думки і систематизації теоретичних підходів до визначення предмета вивчення корпоративного управління було використано монографічний метод. Для досягнення поставленої мети необхідно

II Міжнародна науково-практична Інтернет-конференція СУЧАСНІ ДЕТЕРМІНАНТИ РОЗВИТКУ БІЗНЕС-ПРОЦЕСІВ В УКРАЇНІ

систематизувати наукові погляди й уточнити, що є предметом вивчення корпоративного управління.

Результатом дослідження є уточнення предмету вивчення корпоративного управління.

Зростаюча роль акціонерних товариств в сучасній економіці обумовлює потребу більш глибокого вивчення особливостей управління ними. Слід зазначити, що сьогодні науковці [1; 2; 3; 4] не дають чіткого розмежування предмета вивчення загального менеджменту і предмета корпоративного управління. Однак не варто ототожнювати корпоративне управління із менеджментом, так як ці поняття характеризують дещо різні масштаби управління на підприємстві.

Тому, досліджуючи корпоративне управління, насамперед важливо з'ясувати, що є предметом його вивчення. Предметом вивчення корпоративного управління не є безпосередньо виробництво, фінанси, маркетинг, значна частина кадрової політики [1, с. 6]. З погляду стратегії, корпоративне управління націлене на забезпечення сталого розвитку акціонерного товариства через формування найбільш ефективної організаційної структури [1, с. 6]. Ця структура ґрунтується на оптимальному співвідношенні компетенції і відповідальності учасників корпоративного управління [2, с. 174].

На відміну від некорпоративних підприємств, де управління здійснюють самі власники, управління корпоративним підприємством (насамперед, публічним акціонерним товариством) передбачає формування більш складної системи управління, яка має свої особливі риси. По-перше, вищим органом управління, який приймає усі найважливіші рішення стосовно публічного акціонерного товариства, є збори акціонерів, до числа яких входять також «аутсайдери», тобто зовнішні незалежні від товариства власники акцій. По-друге, поточним управлінням займаються наймані менеджери, які не є власниками. Тобто, сформувався новий, самостійний суб'єкт господарських відносин - інститут найманих управлінців. І по-третє, медіатором відносин між

II Міжнародна науково-практична Інтернет-конференція СУЧАСНІ ДЕТЕРМІНАНТИ РОЗВИТКУ БІЗНЕС-ПРОЦЕСІВ В УКРАЇНІ

акціонерами та правлінням є наглядова рада, до складу якої також входять запрошені спеціалісти, між якими та товариством існують не трудові, а цивільно-правові відносини.

Враховуючи вище наведені аргументи, можна з впевненістю сказати, що система управління публічним акціонерним товариством, яка асоціюється безпосередньо з корпоративним управлінням, є відмінною від системи управління звичайним підприємством в основі якої лежить менеджмент.

У той же час, крім відмінностей наведених вище корпоративне управління має спільні риси із загальною системою управління. Корпоративне управління, так само як і управління загалом, поширюється на всі підсистеми підприємства. Часто можуть виникати ситуації, де цілі корпоративного управління і управління загалом збігаються за певних умов [3, с. 15]. Прикладом може бути досягнення прибутковості підприємства. Тому, деколи під корпоративним управлінням помилково розуміють загальний менеджмент, з чим ми не можемо погодитись.

Найбільш обґрунтованою є точка зору науковців [4, с. 212; 2, с. 174; 1, с. 6], які вважають корпоративне управління елементом загальної системи управління. Корпоративне управління в системі загального менеджменту спрямоване на досягнення узгодженості інтересів суб'єктів корпоративних відносин — власників, менеджерів, працівників, суспільства [2, с. 174; 1, с. 6]. Відомо, що інтереси власників не завжди збігаються а, зазвичай є розбіжними з інтересами менеджерів та корпорації (як підприємства в цілому). Їх узгодження здійснюється через реалізацію повноважень і відповідальності [5, с. 11].

Таким чином, корпоративне управління не є відірваним від загального менеджменту, воно є один із його базових елементів і визначає насамперед погодження відносин власників і менеджерів.

Предметом корпоративного управління є організаційно-управлінські взаємовідносини між інвесторами (власниками) та органами управління акціонерного товариства, зокрема його менеджерами, а також іншими

II Міжнародна науково-практична Інтернет-конференція СУЧАСНІ ДЕТЕРМІНАНТИ РОЗВИТКУ БІЗНЕС-ПРОЦЕСІВ В УКРАЇНІ

зацікавленими особами (працівниками, постачальниками, споживачами, кредиторами, державними та місцевими органами влади, громадськістю тощо), що направлені на підвищення ефективності діяльності акціонерного товариства.

Література

1. Штерн Г.Ю. Корпоративне управління: навч. посіб. – Харків ХНАМГ, 2009. – 278 с.
2. Скібіцький О.М. Організація бізнесу. Менеджмент підприємницької діяльності: навч. посіб. / О.М. Скібіцький, В.В. Матвеєв, Л.І. Скібіцька. – Київ: Кондор, 2011. – 912 с.
3. Мороз О.В., Карачина Н.П., Халімон Т.М. Корпоративне управління на підприємствах України: постприватизаційний етап еволюції: Монографія. — Вінниця: УНІВЕР-СУМ - Вінниця, 2008. — 180 с.
4. Мендрул О.Г. Управління вартістю підприємств. Монографія. – К.:КНЕУ, 2002. – 272 с.
5. Євтушевський В.А. Основи корпоративного управління: навч. посіб. – К.: Знання-Прес, 2002. – 317 с.

УДК 330.133.1:334(477)

Денисенко М.П., д.е.н., професор
Фаріон Н.О., аспірант
Київський національний університет
технологій та дизайну

АНАЛІЗ СТРУКТУРИ КОРПОРАТИВНОГО СЕКТОРУ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

Метою дослідження є визначення тенденцій розвитку корпоративного